

gori, dobi onih 500 gld. Ako pa se pri njem kaj reši, na primer: okna, dveri in podobno, in če je rešeno postavim 60 gld. vredno, takrat se po sklenjeni pogodbi §. 41 polovica rešenega t. j. 30 gl. njemu, polovica pa zavarovalnici v hasek zaračuni in pogorelec tedaj nima pravice na polnih 500 gl. ampak samo na 470 gld. Tako se je moj bivši součeneč g. M. Korošec v Očeslavcih samo za 500 gl. zavaroval in sicer hram za 300 gl. ostalo pa za 200 gld. Pogorel je 20. avgusta 1875. Pride komisija, cení mu škode na hramu 948 gl. na ostalem 614 gld. Gospodarstvena poslopja pogorela so mu do čista, zatorej je dobil popolno zavarovano svoto, namreč 200 gld. Pri hramu pa se za 81 gl. vrednosti rešilo. Od te rešene vrednosti vračunilo se je 25 gld. 64 kr. zavarovalnici v prid in toliko se je pogorelec od na hramu zavarovanih 300 gl. odračunilo. Pripoznalo in od zavarovalnice izplačalo se mu je tedaj vsega 474 gl. 36 kr. Tudi g. Vaupotič v Rihtarovcih imel je veliko škodo, ko je 26. sept. 1861. pogorel, odškodovanja pa je dobil samo 465 gld., kajti ni bil više zavarovan, kakor za 475 gld. Ako škoda ni popolna in se pri požaru kaj reši, onda se rešeni ostanki res v račun vzamejo, ali to je v celosti prav malo, kakor smo ravnokar pri gg. Vaupotiču in Korošcu videli. Samo kedar se pri pristopu naravnost kaj zlaže, kakor od onega v Klehu, ali pa če se previsoko zavaruje, kakor V. v Križevcih, takrat more razložek med zavarovalno svotoj in odškodovanjem biti velik, in to je celó v redu, ker zavarovalnica ni zato, da bi se eden na račun drugih bogatil. 4. Še je eden način namenjene goljufige, koji pogorelec včasih velike stroške in neprijetnosti dela, kedar namreč pogorelec ostanke odstrani, kesneje pa se goljufiga zazvé in so na pogorelčeve stroške opetni komisijoni potrebni. Tako se je prigodilo onemu v Radvencih, ki je pogorel 11. sept. 1873. Ko je zavarovalnica za goljufigo zvedela, pošlje posebnega komisarja iz Gradca v Radvence. Iz pri onoj priči sestavljenega zapisnika je razvidno, da sta se pogorelec in njegova Eva brez posebnega uspeha trudila storjeno goljufigo občinskemu predstojniku kot svojemu hudemu duhu na rovaž zarezati. Špirkov dober „rat“ ostal je le precej drag. (Dalje prihodnjič.)

Dražba bikov, nakupljenih od štaj. kmetijske družbe za povzdigo goveje živine, vršila se je 19. sept. v Celju, in 18. okt. v Mariboru. Za celjski okraj so se prodali 4 biki mürethaler-skega plemena. Kupili so jih g. Anton Pinter v Podvinu, g. Ignacij Tiber v Laškem, g. Miha Jagl pri sv. Juriju na južni železnici in g. Janez Kralj v Bukovcu. V Mariboru se je prodalo 14 bikov marijahoferskega plemena; 4 izmed teh je pridobil okrajni zastop v Slov. Gradcu, 1 srenja Ljutomer, 1 srenja sv. Jakob v slov. goricah, 1 g. Janez Girstmajer v Mariboru, 1 g. Janez Dobaj pri sv. Juriju na Pesnici in 1 g. Feliks Schmitt v Mahrenbergu.

Vsak teh kupcev je dolžen skozi 1 leto bika dobro rediti in ga dati na krave posestnikov dotičnega okraja spuščati proti 60 kr. plače vsakokrat.

Občni zbor 54. štaj. kmetijske družbe je napovedan in se bo vršil 26. in 27. februarja 1878.

Sejmovi na Štajerskem. 21. dec. Laško, sv. Tomaž pri Velikinedelji; 22. dec. Brežice.

Sejmovi na Koroškem. 19. dec. Millstadt; 22. dec. Gmünd; 27. dec. Steinfeld, Labod, Svinec, Breže; 28. dec. Metnica.

Dopisi.

Od Šentjungrte na Pohorji. „Slov. Gosp.“ je letos enkrat naznanil, da imamo novo šolsko poslopje. Tega pa ni povedal, da naše šolsko poslopje ni bilo do cela dogotovljeno, ampak da še mu manjka neka malenkost, namreč neka malenkost, za katero se po leti nihče ne zmeni, ampak še le v zimi. V naši šolski sobi so namreč pozabili na malenkost, katerej pravimo po domače — peč. Pa kdo se je brigal 18. avgusta za peč! Takrat je bila vročina in še kaka! Gotovo še občutijo vsi vdeležitelji naše šolske slovesnosti 18. avg. ovo vročino, sicer bi že kteremu na misel prišlo, da je po zimi tudi peč potrebna v šoli. Naši otroci imajo po več ur daleko v šolo. V šolo morajo, naj sneži ali deži, sicer šolski svet preti starišem s kaznijo. Kdo pa nam starišem zagotovi, da ne bodo naši otroci v nekurjeni šolski sobi zboleli? In gotovo na Štajerskem ni nikjer šolske sobe, ki bi ne imela peči, v kateri bi se zamoglo kuriti. Kaj pomaga taka peč, kakoršno tukaj imamo? Železna peč potrebuje pečnih cevi. Teh pa tukaj manjka. Tedaj smemo reči, ker peč ni za rabo, da nimamo peči. Sreč boli človeka, ako vidi skrčene otroke po šolskih klopeh sedeti, kako si otrple prste v usta vtikajo, da bi si je ogreli. To je nečloveško ravnanje z otroci!

Od sv. Petra blizu Maribora. (G. Rožek.) Deželni šolski nadzornik, gosp. J. Al. Rožek je natančno preiskal stanje naše ljudske šole tukaj in se vestno prepričal o napredku učencev ter občno zadovoljnost svojo izrekel o tukajšnjem učitelstvu in učilišču. Veliko pozornost je obrnil na dekliško šolo „šolskih sester“. Prepričal se je o vrlem napredku v različnih predmetih, o obilnem obiskovanju šole dekliške, o izglednem zadržanju in obnašanju otrok, ter je to z posebno pohvalo povdarjal, kar je gotovo vse na veliko čast tukajšnjim „šol. sestram“. V dokaz občne zadovoljnosti je dekliškej šoli dne 25. nov. poslal več šolskih pripomočkov: 1 planiglob (o, da bi bil slovenski!) 1 bukve „Kroneš-ovih pripovedi iz štajerske zgodovine“ poslovenil g. Lapajne, in 12 prekrasnih podob predstavljajočih nektere

divje in nekatere bolj domače živali. Podobe so res prelepo izdelane, in bodo zelo kinčale našo učilniško sobo, otrokom pa z živimi barvami živali pred oči stavljalte ter služile v pospeševanje naravoslovnega poduka. Krajni šolski svet je v posebnem pismu daritelju svojo zahvalo za ta dar izrekel. Zopet pa nam je to nova priča, da tudi na visokih mestih znajo ceniti zasluge tukajšnjih „šol. sester.“ Zimski čas, kratki dnevi, dolge temne noči dajejo tatom lepo priložnost oskrbeti se z krivičnim „mamonom“. Prediznost nekterih uzmičev je velika. Pri nekem posestniku naše fare so se zaporedoma 3krat oglasili. Akoravno vsegar pregnani, so vendar z streljanjem naznanili, da se že malo ločijo od razbojnikov, katerim tudi za človeško življenje ni mar. In ubogi kmet stoji vsem tem nadlogam celo popolnem brez vsake pomoči nasproti! Mnogi nalašč kradejo, da pridejo v zapor. Ljudem brez vere in strahu pred postavami se bolje zdi v ječi sedeti pri maštni juhi in kosu mesa, kakor doma pičlo hrano kot poštenjaki vživati!

Iz Škal. Mislim, da večji del bralcev „Slov. Gosp.“ je že slišal o prerokovanju starih mož, ki so rekli: Kedar bo po svetu železna kača lezla, po vsakem grabnu z belim peskom posuta cesta, in kedar bo prtena gosposka, tedaj bo gorje na svetu; in v resnici, vse se že dopolnjuje. L. 1875. je tukajšnji šolski svet in srenjski zastop kupil za 1900 gl. čedno poslopje in lepo zemljišče od rajnega g. učitelja J. V. in naložil vsem srenjčanom lepo breme davka. Ko je pa preteklo spomlad umrl č. g. Vegund, začeli so ti prteni gospodi zborovati, kako bi lepo posestvo v najem dali, da bi vsaj obresti od tega zneska donášalo. Sedajni Bog vedi od kod „privandrani“ g. učitelj, po njegovem jeziku sodi vsak človek, da je iz Magjarskega, si je na vse kriplje prizadeval in naposled dognal, da se mu je za 20 gl. od leta dalo vse v najem ter se je še v knjižilo, da ostane zmiraj tako. Sedaj se pa nad tem celó tisti jezijo, ki so, dokler je bil čas, molčali in se držali kakor da bi oslu gosli kazal. Naj se sedaj v nos vgriznejo, če so kos!

Konečno naj še omenim najmodrejšega, in katerega zovejo: „Schulobmann“; ta slavni gospod je nastopil že v začetku l. 1875. to častno službo ter jo je začel pazljivo in vestno opravljati. Vsak vé, da je lanjsko leto tukaj vedno bilo mokro, in je voda silila v kleti pod šolo, kjer ste 2 pivnici. Zavaljo zastajajoče vode boče ta „Schulobmann“ kanal narediti, in ukaže znotraj zid predreti; to pa ravno pod učiteljevim in šolskim straniščem ter je tako na en mah spravil vso nesnago v klet; čč. gg. kaplani so pa morali vse vino hitro odpraviti, sicer bi se jim bilo popolnem pokvarilo. Pred kakimi 15 leti bili so tukaj večjidel sami bogati kmeti, zdaj pa skoraj vsako leto se jih več iz pod lipe na kant, kakor iz prižnice za ženitev, okliče!

Iz Koroškega. (Razne novosti.) V Celovcu izhaja drugo leto že izvrsten, sicer nemški pisan, a Slovencem vseskozi pravičen list: „Kärntner

Volksstimme“. V njem priobčuje zadnji čas znani domoljub in deželni poslanec, g. Andrej Einspieler, izvrstno sestavljeno in številkami pojasneno poročilo o delovanju liberalnih, nemških poslancev v koroškem deželnem zboru. Poročilo kaže jako slabo za dosedanjo liberalno večino v njem in je vredno, da bi se poslovenilo in spravilo med koroške Slovence, ki še vedno pogrešajo posebnega in jim močno potrebnega političnega tednika. „Sl. Gosp.“ bo skušal nekoliko črtic priobčiti iz poročila vsaj do prihodnjih volitev. — Isti g. Einspieler je tudi mestni zastopnik v Celovcu in je nasvetoval prošnjo poslati do državnega zbora, naj ta ne po- viša colnine na kavo, rajž in petrolej, ker bi po- draženje teh reči najbolj zadelo uboge ljudi po mestih. Liberalni zastopniki so se pri tem nasvetu kisto držali in obžalovali, da ga niso sami storili, naposled so vendar zanj glasovali. — Bogati po- sestnik pri št. Jakobu v gornji Rožni dolini g. Schuster namerava nov most črez Dravo narediti pri Mühlbach-u in tako stezo od sv. Jakoba v Vrbo polajšati. — Popravljanja Ziline struge se je poprijelo 200 ljudi; delo pri sedanjem ugodnem vremenu marljivo napreduje; vsak delavec dobiva po 60—70 kr. plačila na dan, kar ni veliko in je krivo, da so okoličini posestniki v večnem nemiru zavolj svojega imetja.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Politični ogled. Avstrijske dežele. V Avstriji se v zadnjih dneh razvijajo različne politične struje. Liberalna struja, ki je bila prej v ozadju, zdaj postaja vse bolj glasna. Njena glava, g. Einspieler, ki je bil prej v Celovcu, zdaj deluje v državnem zboru. Njegova politična delovanja so zelo zanimiva. V Avstriji se tudi razvijajo različne lokalne struje, ki se borijo za večjo avtonomijo in za boljše pogoje za prebivalstvo. V Avstriji se tudi razvijajo različne lokalne struje, ki se borijo za večjo avtonomijo in za boljše pogoje za prebivalstvo.

Konfiscirano.

Konfiscirano. V Avstriji se v zadnjih dneh razvijajo različne politične struje. Liberalna struja, ki je bila prej v ozadju, zdaj postaja vse bolj glasna. Njena glava, g. Einspieler, ki je bil prej v Celovcu, zdaj deluje v državnem zboru. Njegova politična delovanja so zelo zanimiva. V Avstriji se tudi razvijajo različne lokalne struje, ki se borijo za večjo avtonomijo in za boljše pogoje za prebivalstvo. V Avstriji se tudi razvijajo različne lokalne struje, ki se borijo za večjo avtonomijo in za boljše pogoje za prebivalstvo.